

Plaatsen PEG- sonde onder doorlichting

Uw behandelend specialist heeft u voor het plaatsen van een PEG-sonde verwezen naar de afdeling radiologie. Een PEG-sonde wordt gebruikt bij mensen die gedurende langere tijd niet of niet voldoende kunnen eten en/of drinken.

In deze folder geven wij u informatie over het inbrengen en de verzorging van de PEG-sonde. Het voordeel van een PEG-sonde is dat hij niet zichtbaar is, omdat u hem onder uw kleding draagt.

Toediening van sondevoeding door de PEG-sonde is pijnloos. Als de PEG-sonde goed verzorgd wordt, kan deze lange tijd meegaan, soms wel tot 5 jaar.

Voor het plaatsen van een PEG-sonde wordt u opgenomen op een verpleegafdeling in het ziekenhuis. De opnameduur is vooraf met u besproken, meestal betreft deze 24 uur. De behandeling vindt plaats op de OK. Op de dag van opname meldt u zich bij de gastenservice, receptie hoofdingang locatie Almelo. Datum en tijdstip wordt u per post toegestuurd.

Belangrijk om te weten

Zwangerschap

Röntgenstralen kunnen gevaarlijk zijn voor het ongeboren kind. Als u zwanger bent, of denkt te zijn, moet u dit voor de behandeling melden.

Overgevoeligheden

Hebt u last van astma, hooikoorts of bronchitis, of bent u overgevoelig voor medicijnen, jodiumhoudende contrastvloeistof of andere stoffen, wilt u dit dan melden voor de behandeling. Uw behandelend specialist heeft daar al met u over gesproken.

Vorbereiding

Op de dag dat de PEG-sonde wordt ingebracht, moet u nuchter zijn. Dit betekent dat u vanaf 0.00 uur niet meer mag eten en drinken of roken.

Indien de behandeling in de middag plaats vindt kan er 's ochtends nog een licht ontbijt gebruikt worden; 2 beschuiten met kopje thee, daarna dient u nuchter te blijven.

Nadat u zich heeft gemeld bij de gastenservice wordt u naar de verpleegafdeling gebracht. Verpleegkundigen van de afdeling zullen u informeren over de behandeling. In de meeste gevallen krijgt u een infuus met antibiotica aangesloten. Dit is om infecties te voorkomen.

Medicijnen

- Als u **Plavix (clopidogrel)** gebruikt dient u hier 7 dagen voor de behandeling mee te stoppen. Dit in overleg met uw behandelend specialist.
- Als u **Ascal of Aspirine (acetylsalicylzuur/carbasalaatcalcium)** gebruikt dient u hier 7 dagen voor de behandeling mee te stoppen. Dit in overleg met uw behandelend specialist.
- Als u **Brilique (ticagrelor)** gebruikt dient u hier 7 dagen voor de behandeling mee te stoppen. Dit in overleg met uw behandelend specialist.
- Als u **Sintrom (acenocoumarol)** gebruikt, dient u hier 3 dagen voor de behandeling mee te stoppen.
- Als u **Marcoumar (fenprocoumon)** gebruikt, dient u hier 7 dagen voor de behandeling mee te stoppen.
- Als u **Pradaxa (dabigatran)** gebruikt, dient u hier 48 uur voor de behandeling mee te stoppen. Dit in overleg met uw behandelend specialist.

Almelo

Zilvermeeuw 1
Postbus 7600
7600 SZ Almelo

Hengelo

Geerdinksweg 141
Postbus 546
7550 AM Hengelo

 facebook.com/ZGTInfo

 twitter.com/ZGT_info

 linkedin.com/company/zgt

 youtube.com/user/ZGTInfo

 zgt.nl - zgt.nl/mijnzgt

- Als u **Xarelto (rivaroxaban)** gebruikt dient u hier 48 uur voor de behandeling mee te stoppen. Dit in overleg met uw behandelend specialist.
- Als u **Eliquis (apixaban)** gebruikt dient u hier 48 uur voor de behandeling mee te stoppen. Dit in overleg met uw behandelend specialist.
- Als u **Lixiana (edoxaban)** gebruikt dient u hier 48 uur voor de behandeling mee te stoppen. Dit in overleg met uw behandelend specialist.

Alle andere voorgeschreven medicijnen moet u blijven innemen tenzij anders is voorgeschreven.

Bij gebruik van **Sintrom, Marcoumar** wordt bij uw opname bloed afgenomen.

Hebt u vragen over de medicijnen die u gebruikt dan kunt u altijd contact opnemen met uw aanvragend specialist.

Kleding

Aangezien de behandeling plaatsvindt op de OK, is het niet toegestaan om tijdens de behandeling een eigen pyjama te dragen. Van de verpleegkundige krijgt u bij uw opname een operatiejasje aan.

Tijdens en de eerste uren na de behandeling heeft u geen ondergoed aan.

Mocht u snel last van koude voeten hebben, kunt u sokken meebrengen.

Aangezien uw zuurstofgehalte in het bloed tijdens de behandeling wordt gecontroleerd, vragen wij u nagellak/ kunstnagels van 1 hand te verwijderen.

Verloop van de behandeling

U wordt behandeld door een interventieradioloog geassisteerd door interventielaboranten.

Het streven is om u anderhalf uur na opname te behandelen echter kan het tijdstip uitlopen in verband met spoedpatienten.

U wordt in een bed naar de OK gebracht.

Daar wordt u ontvangen door gespecialiseerde verpleegkundigen.

Gedurende het verblijf op de OK wordt u meerdere keren vragen gesteld, dit in verband met de veiligheidscontrole.

U kunt op onze website meer lezen over deze veiligheidscontrole (Patientenfolders van ZGT/ Time-Out Procedure)

U wordt door interventielaboranten opgehaald, zij zullen u meenemen naar de interventiekamer.

Tijdens de behandeling bewaakt de interventielaborant uw bloeddruk en het zuurstofgehalte in het bloed.

Voordat de PEG-sonde wordt geplaatst wordt op de verpleegafdeling een maagsonde ingebracht. Door de maagsonde wordt tijdens de behandeling lucht ingebracht waardoor de maag onder doorlichting zichtbaar wordt. De PEG-sonde is een slangetje dat rechtstreeks door de huid in de maag wordt gebracht.

De interventieradioloog bepaald door middel van rontgendoorlichting de juiste aanprikplaats. Uw huid wordt ontsmet en rondom de aanprikplaats verdoofd. Om infecties te voorkomen is steriel werken erg belangrijk. Tijdens de behandeling wordt uw huid ontsmet en krijgt u een steriel laken over uw borst, buik en benen.

Ondanks de verdoving kan het aanprikken gevoelig zijn. Aan het uiteinde van de PEG-sonde zit een plaatje (interne fixatiedisk) dat tegen de maagwand ligt. Aan de buitenkant wordt een ander plaatje (externe fixatiedisk) op de sonde geschoven, tegen de buikwand, zodat de sonde op zijn plaats blijft zitten.

Duur van de behandeling

De duur van de behandeling is moeilijk te voorspellen maar doorgaans duurt het 60 minuten.

Na de behandeling

Na de behandeling gaat u naar de uitslaapkamer en vervolgens naar de verpleegafdeling.

Op de afdeling

Op de afdeling controleert de verpleegkundige regelmatig uw bloeddruk en pols, evenals de prikplaats.

Indien u stollingsmedicatie gebruikt beslist de zaalarts wanneer u kunt herstarten met uw antistollingsmedicatie.

Op de verpleegafdeling kan de PEG-sonde na 2 uur in gebruik genomen worden, hierover krijgt u van de verpleegkundige informatie. Als u nog in staat bent om naast de sondevoeding zelf te eten en drinken (zoals voor de ingreep), kan dit zonder problemen. Na iedere toediening van medicatie en/of voeding moet de PEG-sonde worden doorgespoten met 20-30 ml lauw warm water.

Indien de PEG-sonde niet (meer) gebruikt wordt voor voeden, dan moet u de PEG-sonde 3 tot 4 keer per dag doorspuiten met 20-30 ml lauwwarm water.

Verzorging van de PEG-sonde

In de eerste 5 dagen wordt het fistelkanaal (het tunneltje tussen de buikwand en de maag waar de PEG-sonde door gaat) grotendeels gevormd en moet de externe fixatiedisk op zijn plaats blijven. Na deze eerste vijf dagen mag u de externe fixatiedisk wat losser zetten zodat er ongeveer een halve centimeter ruimte tussen huid en het plaatje ontstaat. Dit om drukplekken te voorkomen. Na tien dagen wordt het fistelkanaal helemaal gevormd. Waarschijnlijk zal de PEG-sonde de eerste paar dagen wat wondvocht afscheiden. Het is voldoende om een ingeknipt gaasje (splitcompres) rondom de PEG-sonde te leggen, tussen de insteekopening en de externe fixatiedisk.

Vanaf de 11de dag is geen gaasje meer nodig, mits de insteekopening schoon en

droog is. Het is voldoende om de insteekopening met water en eventueel zeep schoon te maken. Het is wel belangrijk om de insteekopening en PEG-sonde goed af te drogen.

Als er sprake is van korstvorming, maak dan de insteekopening goed schoon met zout water (NaCl 0.9%). Maak veegbewegingen van de insteekopening af. Gebruik na elke veegbeweging een nieuw, schoon en nat gaasje. Droog de huid, katheter en fixatieplaatje.

1 week na plaatsing moet de PEG-sonde 'gedompeld' worden. Dit houdt in dat u de PEG-sonde één keer per dag 3-5 centimeter naar binnen duwt (in de maag) en weer uit haalt. Dit zorgt ervoor dat het maagslijmvlies niet over de interne fixatiedisk groeit. U kunt na het plaatsen van de PEG-sonde vanaf dag 1 douchen, baden pas na 1 week.

Complicaties

Geen enkel invasieve behandeling (behandeling waarbij de huid of slijmvliesen worden gepasseerd) is zonder risico's. Zo kunnen ook tijdens of na het plaatsen van een PEG-sonde complicaties optreden.

- In uitzonderlijke gevallen is het mogelijk dat er geen PEG-sonde in de maag kan worden geplaatst, bijvoorbeeld door een afwijkende ligging van de maag of een maagoperatie uit het verleden. In dat geval wordt de ingreep gestaakt. Later wordt met u besproken wat de alternatieven zijn.
- In zeldzame gevallen kan bij het aanprikken van de maag de dikke darm of een ander orgaan geraakt worden. Meestal heeft dit geen ernstige consequenties.
- Het is belangrijk dat de PEG-sonde de eerste week goed vast blijft zitten, zodat er een kanaaltje kan ontstaan tussen de maag en de buikwand. Als de PEG-sonde de eerste dagen losraakt, kan de vorming

van dit kanaaltje verstoord raken en kan er voeding in de buikholte komen. U merkt dit meestal doordat u toenemende buikpijn krijgt.

- Tot slot kan een bloeding of infectie in de buikwand rondom de PEG-sonde ontstaan. Voornamelijk oppervlakkige infecties of wat pussige uitvloed kunnen veel voorkomen en hoeven vaak niet behandeld te worden.

Neem contact op indien

- U koorts krijgt (38,5°C of hoger).
- U buikpijn krijgt.
- Rondom de insteekopening (veel) bloedverlies heeft.
- Het kan gebeuren dat de PEG-sonde er per ongeluk uit wordt getrokken, laat in dat geval zo snel mogelijk (binnen 24 uur) een nieuwe PEG-sonde inbrengen.

Tijdens kantooruren kunt u contact opnemen met de polikliniek MDL, telefoonnummer 088 708 70 70.

Buiten kantooruren kunt u, bij klachten die niet tot de volgende dag kunnen wachten, contact opnemen met de afdeling spoedeisende hulp, telefoonnummer 088 708 78 78.

Wanneer contact opnemen met uw huisarts of thuiszorg organisatie?

Als u een roodverkleuring of lekkage rondom de insteekopening ziet die eerder niet aanwezig was, neem dan contact op met uw huisarts of thuiszorg organisatie.

Vragen

Mocht u na het lezen van deze informatie nog vragen hebben, stel deze gerust. Wij willen ze graag voor u beantwoorden.

Op werkdagen zijn wij tussen 08.00 en 16.30 telefonisch bereikbaar via secretariaat MDL-specialisten, telefoonnummer 088 708 70 70.